

1

1 6.14 Uttalelse om fødselspermisjon

2

3 Stadig flere kvinner tar ut ulønnet permisjon etter fødsel. En ulønnet permisjon får
4 konsekvenser på kort og lang sikt, både for kvinners pensjon, sykepenger, feriepenger og
5 andre arbeidstakerrettigheter. Dette er et likestillingsproblem som kan føre til større
6 klasseforskjeller.

7

8 Fødselspenger deles i dag opp i tre; mellom mor, medmor/far, og en fellesperiode som
9 foreldrene kan dele mellom seg. Foreldre som har permisjon med 80 prosent lønn får 59 uker
10 permisjon. Mor har rett på 19 uker, medmor/ far har 19 uker, i tillegg har foreldrene en
11 fellesperiode på 18 uker. Foreldre som har permisjon med 100 prosent lønn har rett på 49
12 uker permisjon. Mor har rett på 15 uker, medmor/ far har 15 uker, i tillegg til en fellesperiode
13 på 16 uker. Ved begge alternativene har mor rett til foreldrepenger tre uker før fødsel.

14

15 Tall fra NAV viser at både kvinner og menn tar mer ulønnet permisjon enn tidligere. I 2008 tok
16 5 prosent av fedrene ulønnet permisjon, dette økte til 11 prosent i 2021. For kvinner økte
17 ulønnet permisjon i samme periode, fra 18 til 48 prosent. Kvinner som tar ulønnet permisjon
18 tar i gjennomsnitt fire måneder. Tall fra NAV indikerer at det er kvinner i typiske kvinneyrker
19 som tar ut mest ulønnet permisjon, og at det er hyppigere i distriktene. Det er et tydelig signal
20 på at rammene med lønnet permisjon ikke er gode nok.

21

22 Kvinnene selv oppgir at de ønsker at barnet skal få mer tid hjemme og at de ønsker mer tid til
23 å amme. Helsemyndighetene anbefaler at mødre ammer til babyen er 12 måneder. WHO
24 anbefaler amming til barnet er 24 måneder. Det er for mange utfordrende å kombinere
25 amming og arbeidsliv.

26

27 Tall fra FHI viser at mellom 7 og 13 prosent av fødende kvinner rammes av fødselsdepresjon,
28 det vil si mellom 4000 og 8000 kvinner. En svensk studie viser at kvinner som hadde en
29 sjenerøs foreldrepermisjon, både i lengde og med lønn, hadde bedre psykisk helse
30 sammenlignet med kvinner uten disse godene. Effektene kan sees på kort og lang sikt, ved at
31 kvinner med sjenerøs foreldrepermisjon hadde mindre behov for psykisk helsevern, også i
32 årene etter.

33

34 For å sikre likestilling er det viktig at kvinnehelse, familiepolitikk og økonomi ses i
35 sammenheng.

36

37 SV vil utrede behovet for lengre fødselspermisjon for kvinner uten å ta av fedrekvoten.

38

39 Forslagstiller: Efia Marie Damba, Trondheim SV

40 Uttalelsen sendes til Landsstyret.

41

42

4

43

44